

Norsk studentorganisasjon

Holbergs gate 1 / 0166 Oslo

Tlf: 22 04 49 70

E-post: nso@student.no

www.student.no

Politisk dokument om innovasjon

2021

1. Innledning

Norge og verden står overfor omfattende samfunnsutfordringer. Innovasjon og entreprenørskap spiller en viktig rolle i omstillingen til et samfunn der vi oppfyller FNs bærekraftsmål. Norsk studentorganisasjon mener at det må legges bedre til rette for innovasjon og entreprenørskap i forskning og høyere utdanning. Dette gjelder både i universitets- og høyskolesektoren, men også i samarbeidet mellom vår sektor, andre offentlige sektorer og næringslivet. Dette dokumentet forteller hva NSO mener må prioriteres i det videre arbeidet med innovasjon og entreprenørskap.

NSO benytter definisjonen til [innovasjonsmeldingen^{\[1\]}](#) (Meld. St. 30 (2019-2020), s. 13):

Innovasjon (i offentlig sektor) kan være en ny eller vesentlig endret tjeneste, produkt, prosess, organisering eller kommunikasjonsmåte. At innovasjonen er ny, betyr at den er ny for den aktuelle virksomheten, den kan likevel være kjent for og iverksatt i andre virksomheter. NSO forstår entreprenørskap som å drive frem innovasjon.

2. Innovasjon og entreprenørskap i høyere utdanning

Høyere utdanning skal gi studenten kompetanse for det 21. århundre. Arbeid med innovasjon og entreprenørskap er nyttig for å utvikle ferdighetene, kunnskapene og erfaringene som kreves i framtidens arbeidsliv og for å delta aktivt i samfunnet. For å utvikle innovasjonskompetanse er det viktig at studentene har mulighet til å være med på og drive innovasjonsprosesser gjennom hele studieløpet sitt. Innovasjonskompetanse er essensielt for å kunne drive med entreprenørskap.

Forutsetninger for høy kvalitet i arbeidet med innovasjon er forutsigbar, langsiktig finansiering og gode rammer for samarbeid mellom studenters innovasjonsprosjekter og kommersialiseringsaktører. Det må også jobbes med økt kontakt med organisasjoner og bedrifter som jobber med innovasjon. Studentbedrifter er et pedagogisk verktøy for å lære om innovasjon og entreprenørskap i høyere utdanning.

NSO mener at:

- Alle studenter skal få tilbud om kurs eller emner som utvikler innovasjonskompetanse.

- Alle studietilbud bør inneholde elementer som gjør uteksaminerte kandidater i stand til å vurdere innovasjon og entreprenørskap i sitt fagområde.
- Alle studenter skal ha tilgang på innovasjonshub eller -senter, som skal bidra til å utvikle innovasjonskompetansen deres og tilby veiledning i innovasjonsprosesser.
- Innovasjonshub eller -senter bør stimulere til kontakt mellom studenter og organisasjoner og bedrifter som jobber med innovasjon.
- Innovasjonshub eller -senter skal ha studentinvolvering.
- Alle studenter skal ha fleksibel tilgang til institusjonens infrastruktur og leiesteder.
- Innovasjon og kommersialisering skal bli meritterende.
- Studentbedrifter må benyttes ved et større mangfold av studietilbud og fagområder enn i dag.
- Det skal tilrettelegges for at studenter kan etablere studentbedrift som en integrert og studiepoenggivende del av sitt studieløp.
- Studentbedrifter skal ha tilgang til tilfredsstillende fasiliteter og faglig veiledning.

3. Innovasjon og entreprenørskap i studentmiljøet

Innovasjon kan bidra til å styrke studentmiljøet og studentfrivilligheten. Innovative organisasjons- og arbeidsformer kan gjøre studentmiljøet enda mer inkluderende og givende å ta del i. Når det gjelder entreprenørskap, er frivillig sektor særlig kjent for sosialt entreprenørskap. Her har studentorganisasjoner og -foreninger mye å bidra med. Institusjonene bør støtte opp om arbeidet til, og bidra med ressurser til dette arbeidet.

NSO mener at:

- Studentorganisasjoner og -foreninger skal få midler eller andre incentiver for å prøve ut nye organisasjonsformer og arbeidsformer samt andre former for innovasjonsrettet aktivitet.
- Midlene kan komme fra institusjonene, studentsamskipnadene og andre offentlige og private aktører.

4. Innovasjon og samarbeid i forskning

Forskning og innovasjon henger tett sammen, og målet med en del av forskningen bør være å utvikle innovasjoner som bidrar til et bedre samfunn. Dette forutsetter at forskerne har innovasjonskompetanse.

Internasjonalt samarbeid er essensielt for å løse internasjonale problemer. Norsk deltagelse i Horisont Europa er viktig for kompetansebygging og for å bidra til å skape en rettferdig og bærekraftig verden. Studenter må også være involvert i satsingen og være involvert i forskningsprosjekter og økosystemer for innovasjon. Åpen innovasjon er en av programmets tre søyler, hvor et av målene er å finne banebrytende og innovative teknologier.

Senter for forskningsdrevet innovasjon (SFI) er viktige for å utvikle kompetanse som er viktig for innovasjon og verdiskapning. Studenter er framtidens arbeidstakere og gründere, og må derfor være delaktige i alle SFI-er for å sikre kompetanse for framtidens arbeidsmarked og drive samfunnsutviklingen videre. Det er også viktig at SFI-ene gjennom en mangfoldig sammensetning gjenspeiler samfunnet de skal utvikle løsninger for.

Innovasjonsprosesser er særlig avhengig av finansiering i oppstartsfasen, for at det skal satses på nyoppstartede innovasjonsprosjekter må det finnes støtteordninger som disse prosjektene kan få midler fra.

NSO mener at:

- Studenter må involveres i forsknings- og innovasjonsprosjekter som inngår i Horisont Europa.
- Alle SFI-er må ha studentinvolvering.
- Det må finnes en ordning som støtter oppstartsfasen til forskernes og studentenes innovasjonsprosesser, spesielt for nye innovasjonsprosjekter.

5. Innovasjon og samarbeid med næringslivet

Innovasjon er på mange måter møtestedet mellom næringslivet og UH-sektoren. Dette medfører behov for å avklare hvem som setter premissene. Næringslivet har imidlertid en viktig rolle for å bidra til å utvikle studentenes innovasjonskompetanse. Innovasjonsklynger, -distrikter og økosystemer er gode løsninger for å skape møteplasser mellom forskning og høyere utdanning, offentlige tjenester og næringslivet. Her må det være aktiv deltakelse fra studenter i utviklingen av disse såvel som i innovasjonsprosesser som oppstår i møter mellom aktørene.

NSO mener at:

- Næringslivets samarbeid med UH-sektoren skal ikke gå utover den akademiske friheten, forskningskvaliteten og forutsigbar finansiering.
- Næringslivet skal bidra til å øke studentenes innovasjonskompetanse og mestring i innovasjon, med læring i fokus.
- Studenter må involveres i forsknings- og innovasjonsprosjekter institusjonen har med andre aktører; slik som Norges forskningsråd, EU, Innovasjon Norge, offentlige aktører og frivilligheten.
- Innovasjonsklynger, -distrikter og økosystemer som blir opprettet rundt høyere utdanningsinstitusjoner må legge til rette for studentinvolvering.
- Norske utdanningsinstitusjoner bør kontinuerlig vurdere mulighetene for samlokalisering med andre aktører, for å sikre gode økosystemer for innovasjon og entreprenørskap.
- Aktører utenfor UH-sektoren, i den aktuelle regionen, må inviteres inn til å delta i campusutvikling.

6. Kjønnbalanse, likestilling og mangfold i innovasjon

En forutsetning for å lykkes med innovasjon og entreprenørskap er at det er en inkluderende kultur for innovasjon. Dette gjelder for både studenter og ansatte, og innebærer eksempelvis at personer av flere kjønn inkluderes og at deltakerne i en innovasjonsprosess har en mangfoldig bakgrunn, slik som kjønn- og seksualitetsmangfold og mennesker med minoritetsbakgrunn. Det at en gruppe

mennesker som speiler samfunnet tar del i en innovasjonsprosess øker sannsynligheten for at resultatet blir robust og relevant for flere.

NSO mener at:

- Alle programmer og satsinger må foreta en konkret vurdering av hvordan kjønnsdimensjonen har betydning for deres kunnskapsområde og i arbeidet med innovasjon.
- Institusjonene skal delta i internasjonalt og nordisk samarbeid for å øke kunnskapen om betydningen av kjønnsdimensjonen i ulike forsknings- og innovasjonsområder.
- Det skal etableres et statlig støttet kvinne-investeringsfond.
- Konkurransulempen i næringer der kvinner ofte opererer som entreprenører må motarbeides.
- Det må etableres omfattende kvinnelige mentorordninger med hensikt å fremme utvikling og kunnskapsoverføring.
- Områder hvor det er særlig behov for å styrke kunnskapen om kjønnsperspektiver i forskningen må identifiseres.
- Det må oppmuntres til tverrfaglighet i utlysninger for at kjønnsperspektiver i større grad skal inkluderes i prosjektene.
- Studentbedrifter skal fortrinnsvis være sammensatt av tverrfaglige og kjønnsvarierte og mangfoldige grupper.
- Det må opprettes ordninger for publiseringsstøtte til kvinner og andre underrepresenterte grupper i innovasjon og forskning.
- Det systematisk må jobbes for å finne og oppfordre kompetente kvinner til å lede innovasjonsprosesser.

^[1] <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/meld.-st.-30-20192020/id2715113/>